

Naturskyddsföreningen
Österåker

Naturskyddsföreningen i Österåker (NFÖ) Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2024

Styrelsen för Österåkerskretsen med organisationsnummer 812000-4356 lämnar följande redogörelse för verksamhetsåret 2024.

Styrelsen har sedan årsstämman 20 mars 2024 bestått av:

Ordförande:	Maria Olausson
Kassör:	Philip Shaw
Sekreterare:	Margareta Olofsson
Övriga ledamöter:	Urban Dunell och Christoffer Hallgren
Revisorer:	Carola Lemmetty och Ann Sjölander
Revisorssuppleant:	Sara Nygren
Valberedning:	Helena Wänerstrand
Övriga aktiva:	Linda Wirén, Natursnokar Jan Olausson, kommunikation

Medlemmar och styrelsemöten

Föreningen har 1262 medlemmar. Nya medlemmar har fått välkomstbrev via mejl. Under verksamhetsåret har sju protokollförda styrelsemöten hållits.

SNF möten och webinarier

Vi deltog i **Länsförbundets** kretskonferens om *Framtidens hållbara och inkluderande samhällen, backcasting och miljöjuridik*; och i de digitala länsträffarna nästan varje månad.

Riks Zoom-möten: Introduktion till Artportalen, Skogsjuridik (Josia Hort), EU och miljöpolitiken och Inför skogsdagarna.

Programverksamhet 2024

Årets 21 programpunkter genomfördes med undantag för två natursnoksaktiviteter och Gröna kilarnas dag som ställdes in. Deltagandet i övriga var stabilt men lågt.

I samband med den årliga paddrädningen i Hästängsudd besöktes två förskolor i Svinninge av en paddrädare med några räddade paddor:

Skolbesök hos fem åk 3-klasser med artbingo.

Vi mottog två miljöbidrag för 2024 från Österåkers kommun för *Smaka på naturens skafferi* och inventeringskursen *Bedömning av naturvärden i skog och naturvårdsarter inklusive fågelläten och-sång*. Båda genomfördes med god anslutning och positiva utvärderingar från både deltagare och kursledare.

Vi mottog **verksamhetsbidrag** från SNF. (Se separat bilaga för *Svar och reflektioner kring verksamhetsbidraget 2024*.)

Samarbeten för biologisk mångfald och naturvärden

Vi deltog i och skrev under i **Östersjöuppropet**.

Vi deltog i **De gröna kilarnas** samverkansmöten.

Nya Tärnangruppen genomförde sitt tredje år av regelbundna inventeringar av naturvårdsarter i Tärnanområdets stora skogar, ett samarbete med kretsarna i Vallentuna, Täby, Roslagen, SNFs

Maol

Länsförbunds skogsgrupp, Stockholms ornitologiska förening, Angarngruppen och Friluftsförbundet i Österåker m.fl. sammanlagt 37 medlemmar Avverkningsanmälningarna har fortsatt men något glesare än de tidigare åren. På skogsbiologen Sebastian Kirppus rekommendation för en väg att följa upp inventeringarna och nå ut till berörda, har en grupp under 2024 sammanfattat Tärnangruppens insatser i rapporten **Tärnanområdet – naturvärdesinventering på landskapsnivå**. Den distribueras under 2024-25 digitalt och i tryckt upplaga till samtliga berörda skogsägare, myndigheter, kommuner, intresseorganisationer m.fl. med syfte att starta processen med att försöka skydda betydligt mer av Tärnanområdets skogar och biologiska mångfald. Ornitologerna i gruppen har överklagat 5 avverkningar med referens till tjäderns spelplatser. Hittills har en dom fallit i Mark-och miljödomstolen till föreningens fördel och en avverkning dragits tillbaka.

Påverkan och opinionsbildning för hållbarhet och klimatanpassning

Klimatdagen den 12 oktober genomfördes på temat *Vi kan ställa om* i samarbete med Österåkers kommun, Svenska kyrkan, Greta Gamlingar, Fältbiologerna, Scouterna, Slöjdgillet, Åkersberga Trädgårdssällskap med många fler föreningar och aktörer. Talare var Markku Rummukainen och Erika Bjerström plus representanter från kommunen (70-80 åhörare). Totalt uppskattningsvis ca 200 deltagare med 200 klädbyten, fiskdamm med skräpsortering; filmen "Varför inventera skog?" (Youtube av Gunnar Löfgren) visades med en utställning om Tärnanskogen med fokus på skogens roll för klimatet.

Rundabordssamtal om klimatet genomfördes i samarbete med Greta Gamlingar med utgångspunkt i *Klimatboken* av Greta Tunberg.

Under sommaren genomförde vi en **Hållbarhets-quiz** med priser på Länsmansgården, den lokala Konstföreningens respektive Trädgårdssällskapets välbesökta gemensamma lokalitet.

Årets **Klimatvandring** gick från kommunhuset till Prästgården vid Österåkers kyrka. 20 deltagare vandrade tillsammans 8 km = 160 registrerade kilometer på Klimatvandras hemsida. Klimatvandring har filmats av Gunnar "Lövet" Löfgren för YouTube. Flera av vandrarna besökte även **våtmarken** vid Garnsviken nära Österåkers kyrka som nu har restaurerats av stiftet.

Vinnande koncept för framtiden: 4 olika Täby-och Vallentunaföretag som arbetar med cirkulär ekonomi presenterade sina verksamheter. Samverkan mellan kretsarna i Täby- Danderyd, SNF Stockholms län och Filmades av Gunnar "Lövet" Löfgren (Youtube).

NFÖ deltog i **Kanalens dag**, Åkersbergas största familjefest, med bl.a. aktiviteterna Naturfalken och djurspillningstest.

Städdag arrangerades i juni vid Badholmen på medlemsinitiativ, gemensamt med SNF Stockholms län.

Roslagsvattens nya pyrolysanläggning för avloppsrening presenterades digitalt.

Påverkan på utvecklingen i Österåkers kommun ¹

¹ I **Aktuell Hållbarhets** miljörankning av Sveriges kommuners implementering av Agenda 2030: År 2024 placerade sig Österåkers kommun på plats 46 av 290 i årets kommunrankning, en förbättring sedan 2023 då det var plats 58.

Placering i kommungrupp 16 av 46 storstäder och storstadsnära kommuner.

Länsplacering: 13 av 26 i Stockholms län. Poäng: 26,62 av totalt 53 poäng

Totalpoäng 2024: 26,9 (max 53). (Källa: <http://kommunrankning.miljobarometern.se/>)

Mo Maol

Under 2024 har styrelsen avgett följande 3 yttranden på remisser och samråd i planfrågor (hela texter finns på hemsidan: osteraker.naturskyddsforeningen.se).

- Synpunkter på vattenverksamhet i Åkers kanal vid bygge av GC-väg
- Detaljplan för Tuna 6:151
- Näsängen 1 version 2 av detaljplan: Mark- och miljööverdomstolen gav prövotillstånd för kommunen m.fl. att överklaga domen. NFÖ motsätter sig kommunens överklagan.

Styrelsens årliga studiebesök gick till Ljusterö, där vi studerade vindkraftverk och ett detaljplanerat område för handelsträdgård som nu exploateras för småhusbebyggelse.

Samarbete med Österåkers kommun har även skett genom **Miljö- och klimatrådets** tre möten 2024. Dessutom har NFÖ regelbunden kommunikation med tjänstemän på Samhällsbyggnadsförvaltningen och avdelningen för Kvalitet och Hållbarhet.

Publicitet i lokaltidningarna m.fl.

I 8 artiklar och insändare i lokalpressen skrivna av styrelsemedlemmar eller journalister uppmärksammades:

- **Politiker låter vår strömning dö ut** i Kanalen, Mitt-i, Skärgården, Norrtelje tidning.
- Insändare om busstrafiken via Kulla vägska (Kanalen)
- **Klimatdagen** med tre artiklar inkl. kampanjen *Max 5 nya plagg/år* i Kanalen
- +helsidesannons för Klimatdagen
- **Tjädrarnas parningslek räddade skog** i Tärnanområdet (M. Ödevidh, Kanalen)
- Svar på insändare om vindkraft och PFAS(Mitt-i): **Jordens resurser räcker inte- kör, flyg och konsumera mindre**

Övrig kommunikation

Kretsens program med aktiviteter för 2024 fanns tillgängligt digitalt på hemsidan, Facebook och Instagram och i tryckt form på Österåkers och Ljusterös bibliotek, Länsmansgården och kommunalhuset. Under verksamhetsåret mejlades 12 medlemsbrev ut till de medlemmar som uppgivit sin mejladress. I dessa publicerades även programmet. Nya medlemmar har fått välkomstbrev via mejl.

Övrigt

Vi är fortsatt knutna till Väntjänsten i Österåker, vilket innebär att vi får hålla möten på Fyren i Åkersberga Folkets Hus. I gengäld brer vi smörgåsar till pensionärerna en eller två gånger i månaden. Vi hyr fortsatt lagerutrymme i Länsmansgårdens uthus. Den 3-dimensionella modellen av Tärnanområdet (tillverkad 2013 av Länsförbundet) har flyttats från Hönshuset i Domarudden till garaget på Svartgarnsvägen 14.

Österåker i mars 2025
för styrelsen

Maria Olausson, ordförande

Margareta Olofsson, sekreterare

Bilaga: Svar/reflektioner kring verksamhetsbidraget 2024

- **Bidrog verksamhetsbidraget till något som ni inte hade kunnat göra utan den finansieringen?**

Ja, klimatdagen hade varit svår att genomföra. Den finansiella tryggheten gjorde att vi kunde nå ut till en stor publik med många aktiviteter, annonsering, artiklar, flygblad och kunniga föreläsare.

- **Har verksamhetsbidraget gett kretsen chans att utveckla några befintliga eller helt nya engagemangsformer?**

Resonera och reflektera över de olika engagemangsformer som kretsen har. En engagemangsform kan vara att representera kretsen i externa råd, att ansvara för fika på aktiviteter, att delta på en slätterdag, eller hålla i en medlemsträff.

Genom samarbetet med andra föreningar, kommunens tjänstemän och lokala företag under Klimatdagen har vi byggt upp ett nätverk som inte var möjligt annars. Vi kommer att fortsätta med Klimatdag och har utvärderat arbetssättet och upplägget från 2024, vilket vi tar med oss in i planering av Klimatdag 2025. Vi har även utvecklat samarbetet med skolorna.

- **Fanns det mål i kretsens verksamhetsplan som bidraget skulle finansiera men som inte uppnåddes?**

Här finns chans att ta upp missade mål eller oväntade effekter eller händelser, aktiviteter som blivit svårare än planerat.

Vi deltog inte i Julmarknaden som planerat. Vi har deltagit 2 år i rad och beslöt att stå över denna gång. Orken tröt efter Klimatdagens intensiva efterarbete med utvärderingar och skrivande av insändare i lokala pressen.

- **Om nya personer deltagit på era aktiviteter, på vilket sätt har de introducerats så att de känner sig välkomna och inkluderade?**

Vi genomförde en ej program lagd städdag på initiativ av en medlem. Vi annonserade i medlemsutskick och la ut i sociala medier för att få uppmärksamhet. Vi hoppas att det var positivt för medlemmen, vi hade i alla fall en väldigt trevlig städdag med goda energigivande samtal.

Österåker i mars 2025
för styrelsen

Maria Olausson

Maria Olausson, ordförande

Margareta Olofsson

Margareta Olofsson, sekreterare